

Позитивно мишљење Европске комисије не сматрам успехом, већ најавом једног великог пораза који нас очекује у децембру. Препорука је пре свега још једно, мени се чини последње, подсећање на услов свих услова који Србија мора да испуни - на нормализацију односа са јужним суседом Косовом - каже драмска списатељица Биљана Србљановић.

Свакоме је јасно, наставила је она, да ЕУ никада неће прихватити у чланство земљу која има отворена суштинска питања - границе, односе са суседима и опасност од новог рата. Сваки покушај да се, овакви какви смо, без суочавања с основним проблемом, ипак препоручимо Европи је бесмислен.

Она наводи за “Блиц” да грађанима није јасно да политичка елита управо рачуна с тим да победнички слоган прошлих избора “За европску Србију” заправо има клаузулу “само под нашим немогућим условима”, исписану ситним словима, као на преварантским уговорима.

- То што се у јавности систематски ствара утисак да нама Европа поставља стално нове и теже услови не само да није тачно, већ је ствар потпуно супротна: услови су увек били јасни, нису мењани ни додавани, а ми смо потрошили четири године у узалудним покушајима да их променимо. Очекујем да у децембру само то стање и буде констатовано, да се наша влада коначно “аутује”, да гласно саопшти грађанима своју праву природу.

Шта су највећи гафови српских власти када је реч о решавању “косовског проблема”?

- Мислим да је проблем већи од гафа, од појединачних инцидената. Мислим да је читава наша политика према Косову потпуно погрешна. Не постоји начин да се, на дужи рок, задржи овакво стање перманентног сукоба и опасности која сваког тренутка може прерасти у рат. Не постоји начин да иједна земља преживи такво стање без великих последица по све. И не постоји никакав разлог да се такво стање одржава. Однос Србије и Косова је пре свега питање односа српских грађана, њених демократских

институција и најмрачнијих центара моћи, оних који и даље, очигледно, владају овом земљом, који су у стању да организују оружане немире и доведу државу на ивицу грађанског рата у сваком тренутку, било то претњама насиљем у Београду или новом балван револуцијом на Јарињу.

Методи службе су овде деценијама исти, и док Србија не смогне снаге да се с тим канцером не разрачуна, за ову земљу нема будућности. "Косовски проблем" није проблем, већ средство којим се влада овом земљом.

Чини се да су интелектуалне и културне елите у Србији посустале, да су постале апатичне.

- Елите су мени неомиљена реч, елите морају имати неки утицај и моћ да би се тако могле назвати, а овде постоје пре свега финансијске и политичке елите. Интелектуалци су до те мере лишени сваког утицаја, осим ако су укључени у пирамидални политички систем, да је ипак потпуно бесмислено њих оптуживати за нечињење или апатију. Грађани су пре свега неактивни и апатични, елите ме не занимају. Ми гледамо у спортисте и политичаре, са страшћу кибицера са трибина што пљуцкају семенке и само посматрају утакмицу у коју никад неће моћи да се укључе. Спорт и наш новостворени навијачки фанатизам је за мене права метафора наше стварности, људи физички неспремни чак и да потрче за аутобусом у обичном посматрању спорта задовољавају све своје потребе. Никада не би сами били у стању да се одрекну било чега, па ни кесе чипса, а камоли да уложе сате и године у мукотрпне тренинге да би постали као ови које обожавају и чије индивидуалне успехе доживљавају као своје. Такво је постало читаво друштво.

Сви посматрају и коментаришу, нико више не види потребу да - у било коју идеју - уложи и минимални лични труд.

Како вам изгледа кампања ? Европа је, чини се, престала да буде карта на коју странке играју?

- Мислим да је за сада још врло мирно како ће бити већ од децембра, када заправо почиње бараж. Избори који нам следе су нешто најбесмисленије што у овој земљи

постоји, они су само љуштура, испражњена сваке суштине, јер не постоји апсолутно никаква номинална разлика између највећег броја присутних партија и политика, политике заправо ни нема, постоји само форма, постоје формална обећања, формални излазак на формално гласање, којим се не одлучује заправо ништа.

Кога видите као победника?

- Мислим да ће на идућим изборима коначно да се испуни идеал наших политичких елита - сви ће ући у власт. Ето тако, баш сви. Пре свега ДС и напредњаци, међу којима нема никаквих програмских разлика и препрека, обе снаге су номинално за Србију у Европи, али под условима нерешавања косовског питања, што значи за Србију ван Европе. Њихова једина разлика је у томе - ко буквално држи власт. Власт је једна исплатива и самодовољна категорија и њихов прави предизборни програм ће бити једино то - узети власт по било коју цену. Идеологије нема, политике нема, решења за сва отворена питања која стоје пред нама уопште нема, све те странке ће баш тако, са неким кобајаги програмима изаћи пред грађане, у баражу ће се борити на живот и смрт, јер то је једино важно - колики ће ко проценат у будућој подели партијског плена освојити, а онда ће, након избора, дуго и мучно преговарати око и последњег места директора јавног предузећа, разделити партијске квоте и апсолутно сви, на неком од нивоа, ући у власт. То су избори у Србији.

У кратком року је отказана Парада поноса, “вратиле су се деведесете”, Пахомије је добио Орден Бели анђео. Видите ли везу између ових догађаја?

- Србија је у једној великој кризи, не само економској, већ пре свега моралној. Иако сам велики заговорник лаичког друштва, разумем потребу грађана да одговоре на своје немире потраже тамо где традиционално сматрају да их могу пронаћи, па и у цркви. Утолико ме више погађа неодговорност српске цркве према сопственом народу. Запаљиве, морално недопустиве, често и противзаконите изјаве из самог врха СПЦ не само да су политички неодговорне, већ и људски разочаравајуће за сваког ко има искрену потребу за духовношћу. Не може се човеку који ће у историји ове земље остати запамћен као неко ко је малолетног дечака, у порти цркве, хватао за слабине, гурао му језик у уста, размичући своју свештеничку мантију, грабио за пол... давати било шта, осим правоснажне судске пресуде, а камоли неки орден. И сам патријарх Иринеј, својим све тежим иступима у јавности потврђује чињеницу да и СПЦ, као и све друге “елите” у овој земљи, не разуме размере опасности која прети читавом друштву, опасности од потпуног моралног урушавања, већ је и сама део проблема, за које грађани, упркос свему, коначно једном морају да нађу решење. Решење у себи самима.

Разговарала: **Ивана Мاستиловић Јаснић**

(Блиц)